

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Екологія та біорізноманіття»
третього рівня вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія»
у галузі знань 10 «Природничі науки»

Освітньо-наукова програма «Екологія та біорізноманіття» третього рівня вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» Інституту екології Карпат НАН України базується на новітніх досягненнях у сфері збереження біорізноманіття, пошуку способів охорони довкілля та інтегрує сучасний рівень наукових знань, спрямованих на підготовку висококваліфікованого доктора філософії, які можуть поєднувати наукову роботу з викладацькою діяльністю. Програма орієнтована на вирішення актуальних екологічних проблем, є сучасною та змістовною. Вона сфокусована на підготовці висококваліфікованих фахівців-екологів, здатних ефективно вирішувати складні проблеми сучасності та впроваджувати принципи сталого розвитку. ОНП фокусується на формуванні експертних кваліфікацій здобувачів з метою їхньої інтеграції у професійне середовище щодо збереження біорізноманіття, визначене в рамках Куньмінсько-Монреальської глобальної рамкової програми та основі цілей сталого розвитку ООН (ЦСР), включаючи: ЦСР5 – чиста вода і санітарія; ЦСР13 – пом'якшення наслідків змін клімату; ЦСР15 – захист та відновлення екосистем суходолу.

Програма поєднує фундаментальну теоретичну підготовку та цілеспрямовані наукові дослідження біорізноманіття на видовому, оселищному та екосистемному рівні. Програма базується на новітніх наукових здобутках в області збереження довкілля, орієнтується на вирішення актуальних екологічних проблем сучасності, у сфері моніторингу стану компонентів довкілля, природоохоронною менеджменту, збереження біорізноманіття, раціонального використання природних ресурсів, адаптації природних екосистем змін клімату, оцінки та монетизації екосистемних послуг.

Серед переваг рецензованої ОНП варто відзначити чітко визначену мету, яка передбачає підготовку фахівців із глибокими знаннями у сфері функціонування природних та напівприродних екосистем, раціонального природокористування та наукових основ збереження біорізноманіття. Навчальний план характеризується комплексністю та забезпечує всебічну підготовку здобувачів наукового ступеня доктора філософії з екології завдяки обсягу у 60 кредитів ЄКТС.

Програма має виразну спрямованість на вивченні функціонування екосистем, розробленні нових сучасних методів дослідження та збереження біорізноманітті за рахунок запровадження кращих зразків природоохоронного менеджменту. Логічно поєднані обов'язкові компоненти «Наукові основи збереження біорізноманіття» та «Екологія екосистем» з вибірковими дисциплінами «Екологія ґрунтів», «Екологія лісових екосистем» з фаховими компетенціями СК5 та СК6 та програмними результатами навчання РН08, РН09.

Актуальність програми підсилюється використанням сучасних освітніх підходів, зокрема застосуванням геоінформаційних систем, моделювання екологічних процесів, дистанційних технологій, сучасними методами та пакетними програмами статистичного опрацювання результатів.

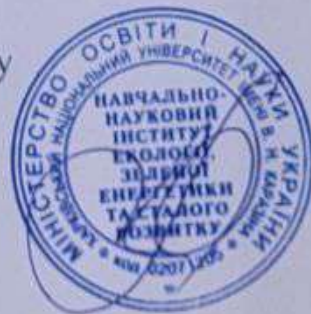
Важливим аспектом є залучення зовнішніх стейкхолдерів до формування програми та її рецензування, зокрема науковців і представників природоохоронних установ, що сприяє підвищенню практичної значущості освітнього процесу. Передбачена міжнародна співпраця та академічна мобільність також створюють можливості для розширення професійного та наукового досвіду здобувачів освіти. Значний обсяг годин удосконалення іноземної мови для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C1 (8 кредитів ЄКТС) є базовою передумовою професійної спроможності та успішної інтеграції у світовий науковий простір, щоб вільно презентувати власні результати на міжнародних конференціях та інших форумах.

Загалом рецензована ОНП є якісною, логічно структурованою та відповідає сучасним вимогам розвитку екологічної науки. Вона забезпечує здобувачам наукового ступеня доктора філософії можливість отримати як ґрунтовні теоретичні знання, так і необхідні практичні навички для подальшої професійної діяльності у сфері охорони довкілля та збереження біорізноманіття.

Вважаю, що підготовка за ОНП з підготовки докторів філософії за спеціальністю E2 «Екологія» у галузі знань 10 «Природничі науки» дозволяє підготувати фахівців, які здатні поповнити науково-педагогічний потенціал провідних університетів України та науковий потенціал академічних установ та галузевих інститутів.

Рекомендую ОНП E2 «Екологія» до реалізації та подальшої акредитації.

Директор Навчально-наукового інституту екології,
зеленої енергетики та сталого розвитку,
доцент кафедри екології
та менеджменту довкілля
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
кандидат географічних наук, доцент

Ганна ТІТЕНКО